

יום ד', כ"ב בכסלו, תשס"ג (27 בנובמבר)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

היום, **כ"ב בכסלו**, אנחנו מגיעים לאות **מ** במסעינו האלף-ביתי...

מ – לאות **מ** שתי צורות, ב-**מ** הפתוחה משתמשים בכל מקום במילה לבד מסוף המילה, שם היא מופיעה כ-**ם**, מם סגורה. בספרות המדרש והקבלה מייצגות שתי ממי"ן אלו שני היבטים – מלכות ה' וממשלת ה'.

ה-**מ** הפתוחה מצביעה על הנגלה, אותו חלק של הנהגת ה' בעולם הנראה לעין בבהירות. צורתה של ה-**מ** מורכבת מעוקץ הפונה כלפי מעלה, מצביע על מלכות ה', ומחלק שני, כפוף, המבטא הרכנת ראש בענווה לפני ה' מתוך הכרה במלכותו. כדברי דוד המלך: "כי ממך הכל ומידך נתנו לך." [דברי הימים א כ"ט ט 14]

ה-**ם** הסופית, הסגורה, מרמזת לחלק של הנהגת הבורא הנשגב מהבנתנו – **נסתר**, ואשר לפניו אנו מכניעים את עצמנו באופן טבעי, מתוך אמונה תמה ללא חקירות.

דברי הימים של העם היהודי, שהם נתיב ארוך של גלות וגאולה, באים לידי ביטוי ב-**מ** הפתוחה וב-**ם** הסתומה. בראש שמה של **מצרים**, בה היתה הגלות הראשונה, נצבת **מ** פתוחה. שכן, בתחילה היתה מצרים פתוחה, בני ישראל נתקבלו בתמימות ויכלו לנוע בחופשיות מהארץ ואליה. האות **ם** שבסוף המילה מראה על כך שבסופו של דבר, נסגרו בני ישראל במצרים, נלכדו בה ושועבדו ללא אפשרות בריחה...

המשנה מתחילה ב-**מ** פתוחה: "**מאימתי קורין את שמע בערבית?**" [ברכות א' א'] שכן על-פי רוב מצפה האדם המתחיל ללמוד, שכל הידע יהיה בהישג ידו במהרה. אך ככל שהוא מתקדם לקראת ה-**ם** הסגורה שבסוף המשנה: "...ה' יברך את עמו בשלום." [עוקצים ג' י"ב], הוא מגיע לכלל הבנה כי מכלול החכמה הריהו חתום ונסתר מבני האדם. למעשה, מטרת הלימוד הוא – שיִדע האדם שאין הוא יודע. משום כך, מתחילה כל מסכת שבגמרא בדף **ב'** [=2]. מאחר אדם לעולם לא ילמד את הדף הראשון, שוב אין הוא יכול לטעון שהוא שולט בכל התורה שבעל פה.

[עולם האותיות]

~ ~ ~

מעשה הגבורה (?) של מצדה...

ואך נשים בודדות מספרות לרומאים הכובשים את פשר הדממה הרועמת למחרת היום... ואז חוזרים אנו על האמרה: "שנית מצדה לא תיפול." בין מדינאים ומצביעים ואנשי-חיל אין השאלה עולה כלל. מצדה שוחזרה לעינינו, והפכה להיות סמל להווה. מבקרים מן הארץ ומחוצה לה עולים כיום למצדה, ורואים מכמניה ששוחזרו בידי-אמן, קוראים את הספרים המופלאים ומאזינים ל"נאומי" של אלעזר בן-יאיר. חיילים באים לכאן, נשבעים אמונים לצה"ל, תוך אומץ כי "שנית מצדה לא תיפול."

אך בין חוקרים יש ונצבת שאלה: מה אמת בדברי יוסף בן-מתתיהו על שאירע במצדה? מובן, שבחקירות ימינו מתגלה שמרבית התיאורים בשטח (מבנים, דרכים, חומות) תואמים להפליא את שמתגלה עם תיאורי יוסף בספריו. אך אין חוקר שיוכל להעיד כי אכן כן נאמרו דברים שהובאו בספריו, ספרי היסטוריה זולתו אין בידינו לדעת אם אכן כן נאמרו

"כי לא יטוש ה' עמו, ונחלתו לא יעזוב." [תהלים צ"ד 14]

מתוך פרק התהלים שהיו הלויים אומרים בבית המקדש ביום רביעי

יום נעים ושמח, בציפיה לישועה!

הדף מוקדש לרפואתם השלמה של כל נפגעי הטרור ומשפחותיהם בתוך שאר חולי ישראל, ולשלומם של כל חיילי צה"ל

יום ד', כ"ב בכסלו, תשס"ג (27 בנובמבר)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

הדברים. וודאי שאין עד לדבריו המופלאים של אלעזר בן-יאיר לאחרוני מצדה.
לפיכך, באים מפעם לפעם חוקרים, וטוענים: יוסף בן-מתתיהו – משקר...
{ההמשך, בע"ה, מחר...} ["אתר ואתר" – ישראל ארליך]

"כי לא יטוש ה' עמו, ונחלתו לא יעזוב." [תהלים צ"ד 14]

מתוך פרק התהלים שהיו הלויים אומרים בבית המקדש ביום רביעי

יום נעים ושמח, בציפיה לישועה!

הדף מוקדש לרפואתם השלמה של כל נפגעי הטרור ומשפחותיהם בתוך שאר חולי ישראל, ולשלומם של כל חיילי צה"ל